

Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 5 oktober 2023, nr. WJZ/ 36849425, tot wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2023 vanwege het toevoegen van onderwerpen aan de subsidiemodule Programma Digitaal Europa

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op de artikelen 3, tweede lid, 4, 5, 6, derde lid, 7, eerste lid, 15, 16, 17, derde en vierde lid, en 19 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies;

Besluit:

ARTIKEL I

De Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies wordt als volgt gewijzigd:

A

In de alfabetische opsomming van artikel 3.28.1 worden de volgende begripsomschrijvingen ingevoegd:

ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid: project inzake de ondersteuning bij de implementatie van de NIS 2-richtlijn (richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (PbEU 2022, L 333)) en nationale cybersecurity strategieën zoals omschreven in een op grond van artikel 24 van verordening (EU) nr. 2021/694 vastgesteld werkprogramma dat de specifieke doelstelling Cybersecurity bestrijkt;

toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid: project inzake de ingebruikname van innovatieve cybersecurity oplossingen zoals omschreven in een op grond van artikel 24 van verordening (EU) nr. 2021/694 vastgesteld werkprogramma dat de specifieke doelstelling Cybersecurity bestrijkt;

veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid: project inzake de Europese Cybersecurity Veerkracht, Coördinatie en Cybersecurity Ranges zoals omschreven in een op grond van artikel 24 van verordening (EU) nr. 2021/694 vastgesteld werkprogramma dat de specifieke doelstelling Cybersecurity bestrijkt;

B

Artikel 3.28.2, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel d vervalt 'of'.

2. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma worden de volgende onderdelen toegevoegd:

- f. de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid;
- g. het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid; of
- h. de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid.

C

Onder vervanging van de punt aan het slot van artikel 3.28.3, derde lid, onderdeel e, door een puntkomma worden aan het derde lid de volgende onderdelen toegevoegd:

- f. € 200.000 voor een aanvraag inzake de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid;
- g. € 200.000 voor een aanvraag inzake het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid;
- h. € 200.000 voor een aanvraag inzake de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid.

D

In artikel 3.28.10, eerste lid wordt 'De subsidie, bedoeld in artikel 3.28.2, onderdelen a, d en e, bevat staatssteun' vervangen door 'De subsidie, bedoeld in artikel 3.28.2, onderdelen a, d en e tot en met h, bevat staatssteun'.

ARTIKEL II

In de tabel, behorende bij artikel 1 van de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2023 worden na de rij betreffende Titel 3.28: Programma Digitaal Europa en artikel 3.28.2, eerste lid, onderdeel c, de volgende rijen ingevoegd:

	3.28.2, eerste lid, onderdeel d			09-10-2023 t/m 06-11-2023	€ 400.000
	3.28.2, eerste lid, onderdeel f			09-10-2023 t/m 06-11-2023	€ 200.000
	3.28.2, eerste lid, onderdeel g			09-10-2023 t/m 06-11-2023	€ 1.000.000

ARTIKEL III

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 5 oktober 2023

*De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens*

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

De subsidiemodule Programma Digitaal Europa is op 1 juli 2022 in werking getreden (Stcrt. 2022, 17157) en is opgenomen in titel 3.28 van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNES). Via deze subsidiemodule kan subsidie worden verkregen voor projecten binnen het programma Digitaal Europa. Het programma Digitaal Europa (afgekort DIGITAL) is een programma van de Europese Commissie waardoor digitale technologieën beter door ondernemingen, burgers en overheden kunnen worden toegepast. De module betreft cofinanciering: de op grond van deze regeling te verlenen subsidies vormen een aanvulling op de subsidies die de Europese Commissie verstrekt in het kader van DIGITAL. Voordat een aanvrager een subsidie kan aanvragen op grond van titel 3.28 van de RNES, dient de aanvrager dan ook eerst een subsidie te verkrijgen van de Europese Commissie. Nadat een aanvrager een aanvraag heeft ingediend bij de Commissie, beoordeelt en rangschikt de Commissie de aanvragen. De Europese Commissie verdeelt de beschikbare subsidie op volgorde van rangschikking. Vervolgens kan een aanvrager op basis van de onderhavige subsidiemodule een aanvraag indienen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). RVO voert de subsidiemodule uit namens de Minister van EZK. Bij de aanvraag moeten in elk geval gegevens over de door de Europese Commissie verstrekte bijdrage worden meegestuurd. RVO verricht slechts een beperkte beoordeling van de aanvragen (bijvoorbeeld of de ingediende begroting correct is). Per openstelling van de Commissie wordt per onderdeel van DIGITAL een subsidieplafond gepubliceerd. Bij overschrijding van het beschikbare Nederlandse subsidieplafond worden de aanvragen gerangschikt overeenkomstig de rangschikking van de Europese Commissie. Met deze wijzigingsregeling worden de projecten waarvoor op grond van deze subsidiemodule subsidie kan worden verkregen uitgebreid zodat meer onderdelen van DIGITAL voor cofinanciering in aanmerking komen. Ook projecten met betrekking tot de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid, het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid en de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid, komen na inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling voor subsidie in aanmerking. Daarnaast wordt de subsidieregeling opengesteld voor projecten inzake een dataruimte voor de maakindustrie. De openstelling van eerder genoemde onderwerpen (met uitzondering van de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid waarvoor nog geen aanvraag is gedaan bij de Europese Commissie) gebeurt door een wijziging van de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2023 (zie hiervoor artikel II in deze wijzigingsregeling).

2. Nieuwe projecten waarvoor subsidie verkregen kan worden

Zoals in de vorige paragraaf beschreven wordt met de onderhavige wijzigingsregeling een aantal onderwerpen toegevoegd waarvoor op grond van deze subsidiemodule subsidie verkregen kan worden. Het gaat dan om de volgende toegevoegde onderwerpen:

2.1 de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid

Ondersteuning bij de implementatie van de NIS 2-richtlijn en nationale cybersecurity strategieën is bedoeld voor nationale organisaties die een centrale rol spelen bij de implementatie van de NIS 2-richtlijn. Dit betreft onder andere Computer Security Emergency Response Teams (CSIRTs), Security Operation Centers (SOCs), aanbieders van essentiële diensten (OESs), aanbieders van digitale diensten (SDPs) en Information Sharing and Analysis Centers (ISACs). Met deze inzet bouwt de Europese Commissie voort op het werk dat gedaan is onder het Connecting Europe Facility (CEF) Telecom programma. Het doel van deze actie is het stimuleren van internationale samenwerking op technisch, operationeel en strategisch niveau.

2.2 het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid

Een belangrijke doelstelling van de Europese Commissie is het stimuleren van de commercialisering en verspreiding van innovatieve, marktklare cybersecurity oplossingen, met specifieke aandacht voor het MKB en publieke organisaties. Deze ondersteuning is bedoeld voor zowel de vraag als de aanbodkant van de markt. In deze doelstelling kan worden voorzien door bijvoorbeeld bewustzijnscampagnes te starten of door het opzetten van samenwerkingsplatforms waar vraag naar, aanbod van en training voor cybersecurity oplossingen bij elkaar komen. De Commissie hanteert specifieke vereisten met betrekking tot het type oplossingen waar subsidie voor beschikbaar is. Zo wordt bijvoorbeeld gekeken naar oplossingen voor testen, onderzoek, analyse of het reageren op incidenten.

2.3 de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid

Met de inzet op Europese Cybersecurity Veerkracht, Coördinatie en 'Cybersecurity Ranges' (oefenfaciliteiten) wil de Europese Commissie een tweetal doelen bereiken. Ten eerste wordt ingezet op het versterken van de capaciteiten van cybersecurity organisaties binnen de Unie. Belangrijk bij de implementatie van deze doelstelling zijn de Europese initiatieven als de 'Blueprint', de toekomstige 'Joint Cyber Unit', het 'Computer Emergency Response Teams (CSIRTs) netwerk', en het 'Cyber Crisis Liaison Organization netwerk' (CyCLONe). Ten tweede wordt ingezet op het creëren, verbinden en versterken van Europese, nationale en regionale Cybersecurity Ranges. Een Cybersecurity Range is een interactieve, gesimuleerde omgeving waarmee cybersecurity incidenten nagebootst kunnen worden om cybersecurity professionals op te leiden. Beide doelen moeten het makkelijker maken om cyber-aanvallen, -dreigingen en ketenrisico's te monitoren, gezamenlijk te reageren op grootschalige incidenten, en kennis, vaardigheden en training te verbeteren.

3. Staatssteun

De subsidies voor de toegevoegde onderwerpen die worden verstrekt op grond van deze subsidiemodule kwalificeren als staatssteun in de zin van het EU-Werkingsverdrag. De subsidies voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid, het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid en de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid worden verleend met toepassing van de Algemene de-minimisverordening.

4. Regeldruk

4.1 Algemeen

Alle aanvragers van subsidie moeten in eerste instantie een aanvraagformulier inclusief projectplan en begroting bij de Europese Commissie indienen. Alle ontvangers van subsidie zullen vervolgens moeten voldoen aan de verplichtingen van de verordening Digitaal Europa, eventueel aanvullende verplichtingen in de subsidieovereenkomsten met de Europese Commissie, het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies en de RNES. Er wordt bij deze regeling niet afgeweken van de standaardbepalingen en -formulieren, die zijn ingericht op minimale administratieve lasten. Er dient gedurende de looptijd van een project meerdere malen aan de Europese Commissie gerapporteerd te worden. De intervallen worden vastgelegd in het contract van de subsidieontvanger met de Europese Commissie. De subsidieontvanger informeert RVO met de rapportage, zoals ingediend bij de Commissie, over de voortgang van het project. Bij afronding van het project gelden de vereisten van de Commissie ten aanzien van de eindrapportage. Deze eindrapportage is voor RVO de basis om tot een (inhoudelijk en financieel) eindoordeel te komen over het gerealiseerde project. De eindrapportage voor de Europese Commissie dient vergezeld te gaan van een rapport van bevindingen. Nederland stelt hier dus géén aanvullende eisen om de regeldruk voor indieners zo beperkt mogelijk te houden.

4.2 Berekening regeldruk

4.2.1 Inleiding

De onderhavige subsidiemodule is zo regeldrukarm mogelijk vorm gegeven. RVO beoordeelt de aanvragen op basis van het oordeel van de Europese Commissie en er worden geen aanvullende voorwaarden gesteld. De aanvrager hoeft derhalve voor de aanvraag van nationale cofinanciering aan minimale administratieve verplichtingen te voldoen. De administratieve lasten zijn in kaart gebracht voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid, het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid en de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid.

De regeldrukkosten die uit deze regeling voortvloeien betreffen:

- Kennisnamekosten;
- Kosten in verband met het indienen van de aanvraag;
- Kosten in verband met de uitvoering;
- Kosten in verband met monitoring en evaluatie.

Bij het inschatten van de regeldrukkosten is uitgegaan van een gemiddeld uurtarief van € 60.

4.2.2 Verwacht aantal aanvragen

Op basis van eerdere ervaringen met vergelijkbare subsidiemodules en diverse belangstellingsregistraties in het veld is de verwachting dat er twee partijen belangstelling hebben voor het onderdeel

ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid en hiervan kennis zullen nemen. Voor de projecten met betrekking tot het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid gaat het om tien belangstellende partijen en kennisnames en met betrekking tot veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid om drie.

Voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid zal de Europese Commissie naar verwachting één aanvraag honoreren. Voor projecten met betrekking tot het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid zal de Europese Commissie naar verwachting vijf aanvragen honoreren en voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid zijn dit twee aanvragen. Hierbij is slechts sprake van een kleine administratieve handeling. De Europese Commissie verricht reeds een beoordeling van de aanvragen en rangschikt deze van hoog naar laag. RVO volgt deze rangschikking.

4.2.3 Kennisnamekosten

Bedrijven die een aanvraag willen indienen zullen zich op de hoogte moeten stellen van de eisen waaraan zij moeten voldoen. De eenmalige kennisnamekosten komen naar verwachting uit op € 120 voor ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid, € 1.200 voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid en € 360 voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid.

4.2.4 Kosten in verband met indienen van de aanvraag

De regeldrukkosten in verband met het indienen van de aanvraag voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid worden ingeschat op € 180. Voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid bedragen deze kosten € 1.500 en voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid € 600.

4.2.5 Kosten in verband met de uitvoering

Daarnaast zijn er kosten die verband houden met de uitvoering van de verplichtingen die voortkomen uit de regeling, zoals urenregistratie en kennisoverdracht. Voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid worden deze kosten ingeschat op € 240, voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid bedragen deze kosten € 1.200 en voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid € 480.

4.2.6 Eindverantwoording (voor vaststelling)

Voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid worden deze kosten ingeschat op € 180. Voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid bedragen deze kosten € 3.900 en voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid € 2.520.

4.2.7 Kosten in verband met monitoring en evaluatie

Tenslotte is er sprake van regeldrukkosten als gevolg van monitoring en het schrijven van tussentijdse rapportages en dienen de aanvragers mee te werken aan evaluatie en effectmeting. De regeldrukkosten die hieruit voortvloeien worden voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid ingeschat op € 180. Voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid € 1.800 en voor de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid € 720.

4.2.8 Totale administratieve lasten

De totale regeldrukkosten komen voor de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid op € 900 (0,45%). Voor het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid komen de totale kosten op € 9.600 (0,96%). Voor veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid komen de totale regeldrukkosten op € 4.680 (0,59%).

Het Adviescollege toetsing regeldruk heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft.

5. Uitvoering

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voert deze subsidiemodule uit namens de Minister van

EZK. Naast de afhandeling van de aanvragen betekent dit ook dat RVO toezicht houdt op de naleving van de subsidieverplichtingen. RVO heeft de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en gebruiksvriendelijkheid van de subsidiemodule getoetst. Deze subsidiemodule wordt uitvoerbaar, handhaafbaar en gebruikersvriendelijk geacht.

II. Artikelen

Artikel I, onderdeel A (artikel 3.28.1)

In dit onderdeel zijn de begripsbepalingen opgenomen voor de drie onderwerpen die in de onderhavige subsidiemodule in artikel 3.28.1 worden opgenomen. Het gaat dan om de onderwerpen met betrekking tot de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid, het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid en de veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid.

Artikel I, onderdeel B (artikel 3.28.2)

Dit onderdeel regelt de opname van de drie nieuwe onderwerpen(projecten) in artikel 3.28.2 waarvoor een subsidie kan worden verkregen.

Artikel I, onderdeel C (artikel 3.28.3)

In dit onderdeel wordt de maximale hoogte van de subsidie (per aanvrager) voor de toegevoegde onderwerpen geregeld.

Artikel I, onderdeel D (artikel 3.28.10)

Dit onderdeel wijzigt artikel 3.28.10. De toegevoegde onderwerpen bevatten staatssteun en deze staatssteun wordt gerechtvaardigd door de Algemene de-minimisverordening.

Artikel II

Dit artikel wijzigt de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2023 zodat voor de onderwerpen met betrekking tot de ondersteuning van het uitrollen van de NIS 2-richtlijn en nationale strategieën voor cyberveiligheid en het toepassen van innovatieve oplossingen voor cyberveiligheid in de weergegeven periode subsidie kan worden aangevraagd met daarbij vermeld het subsidieplafond. Daarnaast wordt de subsidieregeling opengesteld voor projecten inzake een dataruimte voor de maakindustrie. Het onderwerp veerkracht, coördinatie en oefenfaciliteiten in de EU voor cyberveiligheid wordt nog niet opengesteld omdat er vooralsnog geen subsidie door een partij is aangevraagd bij de Europese Commissie.

Artikel III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling. Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst. Met deze inwerkingtredingsdatum wordt afgeweken van de systematiek van de vaste verandermomenten, inhoudende dat ministeriële regelingen met ingang van de eerste dag van een kwartaal in werking treden. Ook wordt afgeweken van de systematiek dat een ministeriële regeling minimaal twee maanden voordien bekend moet worden gemaakt. Dit is op zichzelf geen probleem nu het gaat om de introductie van een aantal projecten waarvoor subsidie kan worden aangevraagd nadat de aanvrager al subsidie heeft aangevraagd bij de Europese Commissie. Aanvragers zijn al bekend met de openstelling van de door middel van deze wijzigingsregeling toegevoegde onderwerpen en hebben ook baat bij een snelle openstelling.

*De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens*